پیام رهبر معظم انقلاب به کنگره میرزاکوچک خان جنگلی - 11 /آذر/ 1391

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به کنگره بزرگداشت میرزاکوچک خان جنگلی با اشاره به اینکه منشاء حرکت میرزا کوچک خان یک منشاء صددرصد دینی و اعتقادی است تاکید کردند: ایشان یک واحد مینیاتوری از نظام اسلامی را در همان محدوده خاص خود-گیلان- ایجاد کرد.
متن پیام مقام معظم رهبری که صبح امروز (شنبه) از سوی آیت‌الله زین العابدین قربانی، نماینده ولی فقیه در استان گیلان و امام جمعه رشت، قرائت شد به شرح زیر است:

بسم‌الله‌الرّحمن‌الرّحیم ❊

قضیّه‌ی مرحوم میرزا کوچك جنگلی یك قضیّه‌ی ویژه است ؛ اگرچه که در آن دوره‌ی خاص - یعنی در دوره‌ی فاصله‌ی بین مشروطیّت و سر کار آمدن رضاخان - حوادث گوناگونی در کشور به‌وجود آمده و هم‌زمان با نهضت جنگل، چند کار بزرگ دیگر هم در گوشه و کنار کشور - مثل مرحوم شیخ محمّد خیابانی در تبریز، یا کلنل محمّدتقی خان پسیان در مشهد - اتّفاق افتاده که اینها همه تقریباً هم‌زمان است، لکن قضیّه‌ی جنگل یك قضیّه‌ی ویژه است. خب ما قضایای تبریز را و حضور مرحوم شیخ محمّد خیابانی و اینها را خوب میدانیم دیگر، هم در تاریخ نوشته شده و هم قضایای خصوصی و اطّلاعات زیادی داریم، امّا آن صبغه‌ی مردمی و نجابتی که در کار مرحوم میرزا کوچك خان جنگلی هست، در هیچ کدام از این دو سه کار دیگری که هم‌زمان در آن دوره اتّفاق افتاد در سرتاسر ایران، نظیر ندارد. میرزا کوچك - همین طور که اشاره کردید - یك روحانی است، یك طلبه است. البتّه من شنیده بودم، نقل شد برای ما از سالها پیش که ایشان مرحوم میرزای شیرازی را درك کرده، لکن خیلی باورکردنی نیست. این را مرحوم پدرم نقل میکرد از مرحوم آ سیّد علی‌اکبر مرعشی - که شوهر خواهر پدر ما بود، یعنی باجناق مرحوم شیخ محمّد خیابانی بود - که او از بزرگان علمایی بود که منزوی بود در تهران ؛ او گفته بود که میرزا کوچك درس میرزا را درك کرده. به نظرم نمی‌آید این خیلی قابل تأیید باشد، زیرا که سنّ میرزا کوچك در وقتی که میرزای شیرازی از دنیا رفته، چهارده پانزده سال بیشتر نبوده، بعید به نظر میرسد که ایشان توانسته باشد درك کند مرحوم میرزای شیرازی را ؛ لکن در اینکه طلبه بوده، در اینکه روحانی بوده، هیچ شکی نیست ؛ در حوزه‌ی خودِ رشت، بزرگانی هم در آن وقت بوده‌اند که میتوانسته از آنها استفاده کند، در این هیچ تردیدی نیست. بنابراین منشأ حرکت میرزا کوچك خان یك منشأ صددرصد دینی و اعتقادی است.

رفتار او هم یك رفتار دینی و اعتقادی است، یعنی انسان مشاهده میکند با اینکه در درون تشکیلات خودشان مخالفینی داشت، بعضی از اقشار گوناگون ممتاز هم با او مخالفت میکردند، امّا مرحوم میرزا کوچك در برخورد با اینها کاملاً حدود شرعی را رعایت میکرده و اهل درگیری با داخل نبوده. مثلاً کسانی بودند که مخالفتهای اعتقادی با ایشان داشتند ؛ همراهان ایشان - آن افراطی‌ها - میگفتند اینها را بزنیم سرکوب کنیم! میرزا کوچك نمیگذاشته، جلوی اینها را میگرفته و مانع میشده از اینکه این کار را بکنند ؛ یعنی رفتار هم یك رفتار دینی است.

و حرکت، یك حرکت صددرصد اسلامی و ایرانی است. خب آن زمان - میدانید دیگر - آن غوغای نهضت مارکسیستی و تشکیل شوروی و هیاهویی که در دنیا و در بین ملّتها راه افتاده بود و جاذبه‌ای که برای بعضی از ملّتها به‌وجود آورده بود، طبعاً یك عده‌ای را مجذوب خودش کرده بود و دوروبری‌های ایشان هم از این طریق به ایشان خیانت کردند ؛ لکن این مرد، هم به‌خاطر پایبندی‌اش به اسلامْ جذب تفکر مارکسیستی نشد و رد کرد به‌طور

صریح و قاطع آن نظریّه را - با اینکه جزو نزدیك‌ترین‌هایی که با او از اوّل همراه بودند، گرایش پیدا کردند ؛ البتّه آنها هم ناکام از دنیا رفتند، هیچ‌کدام آنها هم خیری از این زندگی ندیدند و از آن جریان بلشویکی هیچ خیر و تجاوب جوانمردانه‌ای مشاهده نکردند - و مخالفت کرد، هم با اجنبی مخالف بود ؛ یعنی چون سیاستی بود که از طرف اجانب بود، با اینکه اینها مقابله‌شان با دستگاه‌های حاکم مثل انگلیس و روسهای قزّاق و مانند اینها بود، امّا درعین‌حال به آن طرف هم جذب نشد ؛ استقلال را حفظ کرد. یك نمونه‌ی خیلی برجسته‌ای است میرزا کوچك خان ؛ خداوند ان‌شاءالله درجاتش را عالی کند.

کار شما هم با این اهدافی که ذکر کردید و با ترتیبی که گفتید بسیار کار خوبی است. البتّه کتاب درباره‌ی میرزا کوچك زیاد نوشته شده. خوشبختانه اخلاص این مرد موجب شده که بر خلاف دیگر کسانی که در این صراطهای مبارزات و مانند اینها وارد شدند، اسمش سر زبانها باشد و همه بشناسند او را، در حالی که خیلی از این کسانی را که من اشاره کردم مردم نمی‌شناسند اصلاً و اسمشان را هم - بعضی‌ها را - نشنفته‌اند، لکن ایشان در بین مردم شناخته شده است، کتاب درباره‌اش نوشته شده. سعی بشود یك کار جامع و دارای نکته - نکته‌های اساسی زندگی او - به‌وجود بیاید، تا ان‌شاءالله چهره‌ی او بیشتر در بین مردم ما، جوانهای ما شناخته بشود.

بله یك واحد مینیاتوری را ایشان از نظام اسلامی و جمهوری اسلامی را در رشت و در همان محدوده‌ی خاصّ خودش - گیلان - به‌وجود آورده. از شما دوستانی که در این زمینه کار میکنید متشکریم، و میخواهیم هم که همکاران دولتی و مسئولین تبلیغاتی و مانند اینها با شما همکاری کنند، و کمك کنند ان‌شاءالله این کار به بهترین وجهی تمام بشود.

والسّلام علیکم و رحمةالله و برکاته

* متن پیام مقام معظم رهبری به کنگره بزرگداشت میرزا کوچک خان جنگلی که از سوی آیت الله قربانی قرائت شد، برگرفته از سخنان ایشان در جمع اعضاء ستاد بزرگداشت میرزا است که در تاریخ ۲۹ آبان ۱۳۹۱ بیان فرموده اند.